

Î N C H E I E R E

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadî
Oleg Sternioală, Petru Moraru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mardari Ion prin intermediul reprezentantului Coșleț Petru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mardari Ion împotriva Primăriei orașului Durlești mun. Chișinău, Florea Dumitru, Florea Iaroslava, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru” privind anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberarea titlurilor de autentificare, efectuarea rectificărilor în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată, și acțiunea intervenientului principal Florea Dumitru împotriva lui Mardari Ion privind obligarea de a restitui porțiunea de teren,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014 prin care s-a respins apelul declarat de Mardari Ion și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 martie 2014,

c o n s t a t ă

La 29 august 2008 Mardari Ion s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Durlești și Florea Dumitru privind obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit deciziei Comitetului executiv orășenesc Durlești nr. 1/59 din 11.01.1990, lui Mardari Leon și Mardari Lidia, care sunt părinții lui, le-a fost atribuit sub construcție locativă terenul cu suprafața de 0, 0785 ha, de pe str. Codrilor 13, or. Durlești, iar în timpul vieții aceștia nu și-au perfectat actele de privatizare a terenului atribuit.

Menționează că la 24.01.2002, a decedat mama, Mardari Lidia, iar la 12.04.2003 a decedat și tatăl, Mardari Leon, iar în temeiul hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 22.05.2006 a fost recunoscut moștenitor legal în urma deschiderii succesiunii, OCT fiind obligat de a înregistra după el dreptul de proprietate asupra imobilului din str-la Codrilor 13, or. Durlești.

Indică reclamantul că s-a adresat de nenumărate ori la Primăria orașului Durlești referitor la perfectarea actelor de privatizare a terenului aferent casei de locuit primită ca moștenire, însă i s-a refuzat nejustificat. Mai mult ca atât, indică că, pîrîtul a repartizat o parte din terenul aflat în posesia sa, vecinului său, Florea Dumitru.

Mai menționează că, potrivit deciziei Consiliului orășenesc Durlești nr. 9/1 din 08 decembrie 1993, mamei sale, Mardari Lidia i-a fost atribuit în calitate de cote valorice un teren agricol și un teren cu plantație de viță de vie, însă titlurile de autentificare a dreptului deținătorilor de terenuri nu au fost eliberate. Pe această întrebare la fel s-a adresat Primăriei or. Durlești, însă nu a primit răspuns.

Solicită reclamantul, obligarea Primăriei or. Durlești mun. Chișinău să-i elibereze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform hotărârii Comitetului executiv al or. Durlești nr. 1/59 din 11.01.1990; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului pentru construcția locativă încheiat între Primăria or. Durlești și Florea Dumitru; obligarea Primăriei or. Durlești mun. Chișinău să-i elibereze titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform deciziei Primăriei or. Durlești nr. 9/1 din 08 decembrie 1993 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamantul a înaintat pretenții împotriva Primăriei or. Durlești mun. Chișinău, Consiliului or. Durlești, Gheorghiță Ion, Florea Dumitru, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru”, solicitînd repunerea în termenul de prescripție, recunoașterea nulității deciziei nr. 1.5.2 din 05.02.2004 a Consiliului orășenesc Durlești mun. Chișinău în partea atribuirii lui Florea Dumitru a terenului cu suprafața de 180 m.p., ce aparține cu drept de posesie și folosință lui Mardari Ion; recunoașterea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 10.06.2004 eliberat de Primăria or. Durlești mun. Chișinău, nr. cadastral 0121105272, în partea atribuirii lui Florea Dumitru a terenului cu suprafața de 185 m.p. ce aparține cu drept de posesie și folosință lui Mardari Ion; obligarea Primăriei mun. Chișinău de a elibera titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu suprafața de 785 m.p.; obligarea Primăriei or. Durlești de a elibera titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu suprafața de 1100 m.p., cu destinație agricolă, în baza hotărârii nr. 9/1 din 08.12.1993 a Comitetului executiv al sovietului de deputați al or. Durlești mun. Chișinău; obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” de a efectua rectificările respective în Registrul bunurilor imobile; încasarea de la Primăria or. Durlești a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d.49, 69 Vol I).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 septembrie 2009 cererea de chemare în judecată a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 s-au admis apelurile declarate de Florea Dumitru și Primăria or. Durești, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17.09.2009 și s-a emis o nouă hotărâre privind respingerea acțiunii.

Prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2010, s-a admis recursul declarat de Mardari Ion, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 și hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 septembrie 2009 și s-a restituit pricina la rejudecare în Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, Florea Dumitru a înaintat o cerere de intervenție în proces în calitate de intervenient principal, solicitând obligarea lui Mardari Ion de a-i restitui porțiunea de 0, 0185 ha, deținută de acesta ilegal și samovolnic din contul lotului de teren ce-i aparține cu drept de proprietate, nr. cadastral 0121105272, amplasat pe str. Codrilor 16, or. Durești.

În motivarea acțiunii, Florea Dumitru a indicat că, la data de 26.01.2005 Primăria or. Durești i-a eliberat titlu de proprietate nr. 0121105272 asupra lotului de teren pentru construcție locativă cu suprafața de 0.0672 ha, amplasat pe str. Codrilor, 16, or. Durești.

Menționează că intrînd în posesia terenului nu a observat că acesta are o suprafață mai mică ca cea indicată în titlu de proprietate, fiind sigur că totul este în ordine.

Indică că ulterior, în anul 2008, cînd a intenționat ridicarea casei, arhitectul și constructorii l-au informat că în realitate terenul său are o suprafață mai mică ca cea indicată în titlul de proprietate și că porțiunea ce lipsește de aproximativ 185 m.p. îl deține din contul terenului său, vecinul Mardari Ion.

În vederea soluționării acestei probleme s-a adresat către Mardari Ion, la ce el l-a asigurat că o vor soluționa în mod amiabil, însă în toamna anului 2008, fiind citat în judecată a aflat că vecinul Mardari Ion nu intenționează să-i restituie porțiunea de teren deținută ilegal, ci dimpotrivă, intenționează să-l deposeze de aceasta.

Astfel, susține, că este privat de posibilitatea de a se folosi în întregime de terenul ce îi aparține cu drept de proprietate privată, din motiv că pîrîtul a ocupat ilegal și samovolnic din acesta porțiunea de 0.0185 ha, prin acțiunile date fiindu-i încălcat grav dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituție și alte acte normative.

Ulterior, Florea Dumitru și-a modificat pretențiile, solicitînd obligarea lui Mardari Ion de a-i restitui porțiunea de 0, 0310 ha, deținută de acesta ilegal și samovolnic din contul lotului de teren ce-i aparține cu drept de proprietate, nr. cadastral 0121105272, amplasat pe str. Codrilor 16, or. Durești.

La 15.02.2012 Mardari Ion și-a concretizat cerințele, înaintînd pretenții față de Primăria or. Durlești, Florea Dumitru, Florea Iaroslava, intervenient accesoriu ÎS„Cadastru”, solicitînd recunoașterea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 26 ianuarie 2005 pe numele lui Florea Dumitru pentru terenul cu suprafața de 0, 0672 ha, amplasat pe str-la Codrilor 15, or. Durlești mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0121105272; obligarea Primăriei or. Durlești mun. Chișinău de a-i elibera titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru terenul cu suprafața de 0,0905 ha, amplasat pe str-la Codrilor 13, or. Durlești, mun. Chișinău; obligarea Primăriei or. Durlești de a-i elibera titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform deciziei nr. 9/1 din 08 decembrie 1993; obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să efectueze rectificările respective în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 martie 2014 acțiunea lui Mardari Ion a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost admisă acțiunea intervenientului principal cu pretenții proprii Florea Dumitru, fiind obligat Mardari Ion să înlătore obstacolele create lui Florea Dumitru în exercitarea dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0185 ha, cu numărul cadastral 0121105272, amplasat pe str-la Codrilor 15, or. Durlești.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 martie 2014 s-a dispus a citi în partea rezolutivă a hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 martie 2014/dispozitiv/, în loc de: „Acțiunea intervenientului principal cu pretenții proprii Florea Dumitru către Mardari Ion privind înlăturarea impedimentelor create în exercitarea dreptului de proprietate de admis integral și a obliga pe Mardari Ion să înlătore obstacolele create lui Florea Dumitru în exercitarea dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0185 ha, cu numărul cadastral 0121105272, amplasat pe str-la Codrilor 15, or. Durlești”, a citi: „Acțiunea intervenientului principal cu pretenții proprii Florea Dumitru către Mardari Ion privind înlăturarea impedimentelor create în exercitarea dreptului de proprietate de admis parțial și a obliga pe Mardari Ion să înlătore obstacolele create lui Florea Dumitru în exercitarea dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0305 ha, cu numărul cadastral 0121105272, amplasat pe str-la Codrilor 15, or. Durlești”.

Hotărîrea primei instanțe a fost contestată cu apel de către Mardari Ion și Florea Dumitru prin intermediul reprezentantului Sergiu Russ.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2014 s-a restituit apelul declarat de Sergiu Russ în interesele lui Florea Dumitru ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014 s-a respins apelul declarat de Mardari Ion și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 martie 2014.

La 11 februarie 2015, Mardari Ion prin intermediul reprezentantului Coșleț Petru a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea lui Mardari Ion să fie admisă integral, iar acțiunea lui Florea Dumitru să fie respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărîrile contestate, considerîndu-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, iar aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost una arbitrară.

Susține că în cadrul examinării cauzei, cu certitudine s-a constatat că părinților recurentului li s-a atribuit în posesie și folosință teren cu suprafața de 785 m.p. și nu de 600 m.p., iar concluziile instanțelor de judecată în acest sens sunt eronate și contrare probelor administrate.

Indică că nu există vre-o decizie a Consiliului or. Durești prin care s-ar atribui lui Florea Dumitru teren pentru construcție locativă, iar instanțele de judecată eronat au făcut trimitere la decizia Consiliului or. Durești nr. 1.5.2 din 05.02.2004, deoarece această decizie se referă la persoanele care au în proprietate case de locuit, pe cînd intimatul Florea Dumitru nu are casă de locuit și nu cade sub incidența acestei decizii.

La fel, indică că nu există vre-o decizie a Consiliului or. Durești de formare a bunului imobil, cu suprafața de 0, 067 ha din str. Codrilor 15, or. Durești, care a fost atribuit lui Florea Dumitru.

A mai menționat că, prima instanță contrar prevederilor art. 249 CPC, a modificat esențial dispozitivul hotărîrii din 19 martie 2014.

De asemenea a indicat că, prima instanță prin prisma art. 170 alin. (1) lit. e) CPC, urma să restituie cererea de majorare a pretențiilor depusă Florea Dumitru prin intermediul reprezentantului Sergiu Russ, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită în acest sens.

Verificînd legalitatea hotărîrii contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Mardari Ion prin intermediul reprezentantului Coșleț Petru urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Mardari Ion prin intermediul reprezentantului Coșleț Petru este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atît în practică, cît și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de Mardari Ion prin intermediul reprezentantului Coșleț Petru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Mardari Ion prin intermediul reprezentantului Coșleț Petru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Oleg Sternioală

Petru Moraru